

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2017-05-23
Stockholm

Mål nr
M 3811-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut 2017-04-11 i mål nr M 1468-17, se bilaga A

KLAGANDE

Miljönämnden i Malmö stad

MOTPART

Voestalpine Böhler Welding Nordic AB

Ombud: Wsp Sverige AB

SAKEN

Inhibition

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens beslut den 11 april 2017 i mål nr M 1467-17. Beslutet av Miljönämnden i Malmö kommun från den 22 november 2016 (§ 160), rättat genom beslut den 24 januari 2017 (§ 16), gäller således omedelbart.

Dok.Id 1346388

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se				

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Malmö stad har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva det överklagade inhibitionsbeslutet.

Voestalpine Böhler Welding Nordic AB (bolaget) har motsatt sig att inhibitionsbeslutet upphävs.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Malmö stad har anfört i huvudsak följande:

Enligt 26 kap. 26 § miljöbalken kan en tillsynsmyndighet bestämma att dess tillsynsbeslut ska gälla omedelbart. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att detta i första hand bör gälla ärenden där skyndsamma åtgärder krävs för att förhindra skador eller olägenheter samt i de fall villkor i tillståndsbeslut inte iakttas. Målet rör just en pågående villkorsöverträdelse. Av nämndens beslut framgår att konsekvenserna av en olycka med fluorvätesyra kan bli mycket allvarliga både för människa och miljö. Sannolikheten för att förbudet upphävs, dvs. att fortsatt villkorsöverträdelse tillåts, kan antas vara mycket låg.

Bolaget har anfört i huvudsak följande:

Det kan ifrågasättas om det är skäligt att förbjuda verksamheten med tanke på att bolaget har inlett processer för att ändra de aktuella villkoren samt för att ansöka om tillstånd till en ny anläggning. Av den riskutredning som bolaget har låtit genomföra framgår att den temporära lösningen är lika säker eller i vissa avseenden bättre än den lösning som framgår av tillståndet. Eftersom det i målet inte längre finns någon oacceptabel risk för skador på människors hälsa och miljön, finns det inget skäl för att beslutet ska gälla omedelbart.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas, s.k. verkställighetsförordnande (26 kap. 26 § miljöbalken). Av förarbetena till miljöbalken framgår att verkställighetsförordnande bör kunna meddelas bl.a. när en verksamhetsutövare inte följer villkoren i ett tillståndsbeslut (se prop. 1997/98:45 del 2 s. 285). Tillsynsbeslut med anledning av att miljöbalkens allmänna hänsynregler åsidosatts bör gälla först då beslutet vunnit laga kraft, eftersom det i de fallen är fråga om skälighetsbedömningar och den enskilde bör få chans till domstolsprövning innan beslutet verkställs (MÖD 2016:3).

Enligt 26 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden får en domstol som ska pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas (s.k. inhibition). För att kunna ta ställning till ett inhibitionsyrkande behöver en viss prövning av sakfrågan i målet göras. För att besluta om inhibition krävs det enligt praxis en tämligen hög grad av sannolikhet för att överklagandet kommer att bifallas eller för att verkställighet av det överklagade beslutet kommer att innebära irreparabla skador på t.ex. natur- och kulturvärden (MÖD 2011:31).

Miljönämndens beslut är föranlett av att bolaget inte uppfyllt de för verksamheten föreskrivna villkoren. Dessa villkor har vid tillståndsprövningen av verksamheten och med tillämpning av de allmänna hänsynsreglerna ansetts som motiverade med hänsyn till de risker för skada och olägenheter som verksamheten kan medföra på människors hälsa och miljön. Situationen kan därmed inte jämföras med den som var aktuell i MÖD 2016:3. Bedömningen av om en omedelbar verkställighet av ett beslut kan innebära irreparabla skador på t.ex. natur- eller kulturvärden aktualiseras främst i situationer då en verksamhetsutövare önskar ta ett tillstånd i anspråk innan det vunnit laga kraft och inte när det, som i detta fall, är fråga om en tillsynsmyndighets ingripande mot en pågående villkorsöverträdelse.

Med hänsyn till det sagda och till de risker som verksamheten för med sig finner Mark- och miljööverdomstolen att verkställighetsförordnandet är befogat.

Överklagandet ska därmed bifallas och mark- och miljödomstolens beslut att inhibera verkställigheten av nämndens beslut ska upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Fredrik Ludwigs, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården, tekniska rådet Malin Wik, referent, och tf. hovrättsassessorn Elena Landberg.

Föredragande har varit Johan Erlandsson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2017-04-11
Handläggning i
parternas utelov

Aktbilaga 4
Mål nr M 1468-17

RÄTTEN

Rådsmannen Urban Lund (ordförande) samt tekniska rådet Bruno Bjärnberg

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Marcus Norlin

KLAGANDE

Voestalpine Böhler Welding Nordic AB

Ombud: WSP Sverige AB

MOTPART

Malmö Stad, miljönämnden

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2017-02-21 i ärende nr 505-36362-16, se bilaga 1

SAKEN

Åtgärder kring hantering av fluorvätesyra på fastigheten XX, Malmö kommun; nu fråga om inhibition

Målet föredras och mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne Län fattade den 16 december 2010 (dnr 551-53828-08) beslut varigenom Voestalpine Böhler Welding Nordic AB (org. nr 556017-7866) gavs tillstånd till befintlig och utökad verksamhet på rubricerad fastighet att i befintlig anläggning bedriva ytbehandling av 200 000 kvm stål per år och tillverka ytbehandlingskemikalier till en årlig produktion av 5 000 ton. I samband med att tillstånd gavs förelades bolaget en rad villkor i 16 punkter. En del av villkoren avsåg hantering av fluorvätesyra.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

Voestalpine Böhler Welding Nordic AB (bolaget) tog tillståndet i anspråk, men har sedan dess under sex års tid inte uppfyllt alla krav avseende hantering av fluorvätesyra.

Miljönämnden i Malmö kommun (nämnden) fattade den 22 november 2016 beslut om att förelägga Voestalpine Böhler Welding Nordic AB bl.a. följande vad gäller hantering av fluorvätesyra på fastigheten XX i Malmö.

3. All hantering av fluorvätesyra på fastigheten XX i Malmö förbjuds i det fall samtliga villkor 7-10 i tillståndet enligt miljöbalken (daterat 2010-12-16) inte är uppfyllda i sin helhet och i enlighet med villkorens ordalydelse, senast 10 månader från mottagandet av detta beslut. Förbudet förenas med ett löpande vite på 1 000 000 kronor, som ska betalas för varje tvåveckorsperiod som förbudet överträds.

Miljönämnden förordnade att beslutet enligt 26 kap. 26 § miljöbalken ska gälla omedelbart även om det överklagas. Beslutet överklagades av bolaget till Länsstyrelsen i Skåne Län (länsstyrelsen). Länsstyrelsen förordnade i delbeslut den 2 januari 2017 att det överklagade beslutet tills vidare inte skulle gälla.

Miljönämnden i Malmö kommun fattade den 24 januari 2017 beslut om att genomföra rättelse av sitt beslut av den 22 november 2016, och uppmanade länsstyrelsen att fastställa miljönämndens beslut i återstående delar samt att förena sitt beslut med verkställighetsförordnande med anledning av de risker som föreligger.

Länsstyrelsen beslutade den 21 februari 2017 att avslå överklagandet, samt att länsstyrelsens beslut om inhibition av den 2 januari 2017 upphör att gälla.

Voestalpine Böhler Welding Nordic AB har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen, och yrkar i samband därmed att mark- och miljödomstolen ska inhibera miljönämndens beslut, i avvaktan på att målet slutligt avgörs. Bolaget anför följande till stöd för sitt yrkande om att nämndens beslut ska inhiberas.

Nämnden har med anledning av de risker som finns i verksamheten ansett att föreläggandet ska förenas med ett verkställighetsförordnande. Såsom framgår av bilaga till överklagandet har införandet av de temporära åtgärderna medfört att riskerna ligger på samma nivå eller till och med är mindre än med tanklösningen. Därmed föreligger det inte längre skäl för att förena beslutet med verkställighetsförordnande. Även med hänsyn till de konsekvenser ett förbudsbeslut medför för bolaget med en nedläggning av verksamheten så bör beslutet inhiberas i avvaktan på slutlig prövning.

Länsstyrelsen menar att med hänsyn till tidsaspekten som förflutit sedan meddelande av tillståndet så kan 10 månader anses vara tillräcklig tid för uppfyllande av villkoret. Bolaget delar inte länsstyrelsens bedömning. Det är inte rimligt att bolaget förutsätts genomföra byggnationer som kräver 12 månader på 10 månader. Dessutom ska byggnationerna ske parallellt med genomförande av de temporära åtgärderna. Bolaget har i överklagandet till länsstyrelsen utvecklat svårigheterna att genomföra föreläggandet inom angiven tid.

Miljönämnden i Malmö kommun motsätter sig bolagets inhibitionsyrkande och förordar att länsstyrelsen beslut av den 21 februari 2017 alltjämt ska gälla, och anför följande. Nämnden anser att inhibition inte bör meddelas i fråga om förbudet mot bolaget med anledning av att det bryter mot villkor i gällande tillstånd enligt miljöbalken – villkor 7-10 i tillståndet.

Det har kommit till nämndens kännedom att bolaget har ansökt om ändringstillstånd hos länsstyrelsen för att förändra de aktuella villkoren i befintligt tillstånd, varmed det borde stå klart att även bolaget anser att de tillfälliga säkerhetsåtgärderna avseende lagringen av fluorvätesyra inte kan anses uppfylla villkoren i bolagets verksamhetstillstånd.

Mark- och miljödomstolen fattar följande

BESLUT

Med bifall till Voestalpine Böhler Welding Nordic AB:s yrkande om inhibition beslutar mark- och miljödomstolen att Miljönämnden i Malmö kommuns beslut av den 22 november 2016 (§ 160) tills vidare inte får verkställas.

Skäl för beslutet

Enligt 26 § andra stycket lagen (1996:242) får en domstol som skall pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas.

För att ta ställning till om inhibition ska meddelas måste en viss prövning av sakfrågan i målet göras. För att inhibition ska vara motiverat bör som regel krävas en tämligen hög grad av sannolikhet för att överklagandet kommer att bifallas eller för att verkställighet av det överklagade beslutet kommer innebära irreparabla skador på t.ex. natur- eller kulturvärden (MÖD 2011:31).

Mot bakgrund av vad klaganden har anfört och utredningen i övrigt finner mark- och miljödomstolen skäl för att förordna att nämndens beslut tills vidare inte får verkställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 431)

Överklagande senast den 2 maj 2017.

Marcus Norlin
Protokollet uppvisat/